PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Redacția și administrația: str. Vasile Conta nr. 16, tel. 11.10.05, interurban 72 și 286. Telex sportrom buc. 180.

sportul

4 pagini 30 bani

Anul XXIV — Nr. 840 (5774) ZIAR AL CONSILIULUI NAȚIONAL PENTRU EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT Duminică 20 octombrie 1968

Seria succeselor românești la J.O. continuă:

ILEANA SILAI — MEDALIA DE ARGINT LA 800 M

CUNUNA DE AUR A UNEI STRĂLUCITE CARIERE...

● Îngrijorare la masa presei ● O fată se joacă cu discul ● Cîteva clipe de emoție și... 58,28 m ! ● Începe duelul cu Illgen ● Urmărirea atletei noastre continuă pe o ploaie torențială ● Și încă zece tentative pînă la o nouă întrerupere a probei ● Prima aruncare a Liei nu va fi depășită de nimeni

Lia și discul său de aur

LIA MANOLIU. S-a născut la 25 aprilie 1932. Înălțime 178 cm, greutate 85 kg. Inginer. Căsătorită cu Mihai Raica, fost campion și recordman național la greutate și disc, care-i este și antrenor. Face parte din clubul Metalul București. Este maestră emerită a sportului din 1964. Primii pași pe terenul de sport i-a făcut în anul 1946 ca jucătoare de baschet (a fost selecționată și în lotul național), volei și tenis de masă. A fost elevă a profesoarei **Angela Filip**, dar cel care a îndrumat-o spre disc a fost **Ioan Baicu**. Primul antrenor **E. L. Bran**.

În decursul îndelungatei sale cariere a cîștigat de 11 ori titlul de campioană a țării și de 6 ori pe cel balcanic. Deține recordul republican cu 59,22 m (stabilit la Balcaniada din acest an).

A luat parte la cinci ediții consecutive ale Olimpiadei: 1952 (VI — 42,65 m), 1956 (IX — 43,90 m), 1960 (medalie de bronz — 52,36 m), 1964 (medalie de bronz — 56,97 m), 1968 (medalie de aur și record olimpic cu 58,28 m).

I-a fost dat Liei Manoliu să înscrie cea mai frumoasă pagină din istoria atletismului românesc, vineri seara, pe stadionul olimpic din Mexico, acolo unde excelenta noastră campioană a reușit să-și împlinească visul de o viață al oricărui sportiv: *cucerirea medaliei de aur a J.O.* Istoria acestei aventuri, care a început cu peste 20 de ani în urmă, va fi scrisă, fără nici un fel de dubiu, nu numai pentru că va cuprinde în ea firul unei prodigioase cariere sportive, ci pentru că va fi deopotrivă un admirabil exemplu de calități spirituale, fericit reunite în persoana unei atlete desăvîrșite, așa cum este inginer Lia Manoliu. Povestea vieții ei va corespunde și unei perioade de dezvoltare a însuși sportului din țara noastră, dar nu va avea un capitol final deoarece, sînt sigur, chiar mai înainte de a fi vorbit cu ea după extraordinara sa performanță, că Lia nu va părăsi încă arena.

Îi doresc s-o revedem în cercul de aruncări și peste 4 ani, la München, și nu numai în cerc ci chiar pe podium! Dar să vă relatez cum s-a desfășurat acest concurs dramatic, nu atît prin capacitatea sportivă a celor care se înfruntau, cît mai ales prin întreaga ambianță a zilei atletice de vineri, prin particularitățile desigur unice ale disputei sportive pentru cucerirea medaliilor olimpice la proba de aruncarea discului femei. După cum se știe, nu s-a mai organizat concursul preliminar de calificare, mergîndu-se, din cauza numărului atletelor înscrise, direct la finală. Aceasta a început, potrivit programului, la ora 15,30 (ora locală), cînd pe poarta de est a stadionului a apărut șirul celor 16 aruncătoare de disc, cele mai bune din întreaga lume. Pe lista de concurs Lia Manoliu are numărul 6, iar numărul său de participant olimpic este 212. Două adversare principale are Lia în întîlnirea de astăzi: pe Westermann (RFG), deținătoarea recordului mondial și european și pe Illgen (RDG). Discutînd cu Lia, încă cu multe zile înaintea acestei confruntări extreme care le reunea pe toate trei, ea îmi spunea că, în special, Illgen este cea care poate învinge în final, avînd după părerea ei mai multe calități de concurentă decît Westermann. Poate că această părere a Liei să fi fost formată și din pricină că pe sportiva vest-germană o întîlnise de mai multe ori în acest an, și o învinsese de două ori, în timp ce Illgen cîștigase confruntările directe cu campioana noastră. Oricum, în calculul lui Mihai Raica, soțul și antrenorul Liei, mai intra și maghiara Kleiber și chiar cealaltă reprezentantă a formației R.D. Germane, Otto. Dar cel mai mare adversar al Liei a fost starea sănătății ei, destul de precară în ultimele zile și care, sînt sigur, ar fi împiedicat pe oricare altă atletă să se alinieze în fața celorlalte adversare valide și puse pe fapte mari. Despre acest adversar Lia Manoliu n-a mai vrut să vorbească în ultimele zile lăsîndu-l apoi definitiv la cabină.

Intrarea pe stadion se face ca de obicei în ordinea numărului de concurs. Lia pare calmă. Mi se pare un avantaj pentru ea că aruncă după Westermann și un dezavantaj că este precedată de Illgen. Prin simplă impresie. Westermann pare mai primejdioasă, mai ales datorită marii ei performanțe. Concursul începe cu punctualitate de cronometru și singura care nu execută nici o aruncare din cerc este reprezentanta noastră. Imi crește nivelul îngrijorării și mie și lui Șerban Ciochină cu care urmăresc, de la masa presei, evoluția Liei. Ea pare totuși foarte calmă. Se joacă cu discul, aruncîndu-l în sus și prinzîndu-l cu... mîna stîngă, deci nu cu dreapta ca de obicei.

Prima intră în cerc Anitta Otto (RDG), care trimite discul la 54,40 m. Rezultat bun. Westermann, cu stilul său foarte rapid, bazat pe viteza piruetei, în special, obține doar 54,02 m. De la început întrecerea se situează peste o limită inaccesibilă mediocrității. Pînă la Lia nici un fel de emoție: se aruncă sub 54.

Campioana țării noastre pătrunde în cerc, pentru prima oară de la intrarea sa pe stadion, în trening, se concentrează cîteva momente, își începe

(Continuare în pag. a 3-a)

PREDECESOARELE LIEI LA AURUL OLIMPIC

1928 — Konopacka (Polonia) 39,62 m — record olimpic; 1932 — Copeland (S.U.A.) 40,58 m — rec. olimpic; 1936 — Mauermayer (Germania) 47,63 m — rec. olimpic; 1948 — Ostermeyer (Franța) 41,92 m; 1952 — Romașkova-Ponomareva (U.R.S.S.) 51,42 m — rec. olimpic; 1956 — Fikotova (Cehoslovacia) 53,69 m — rec. olimpic; 1960 — Ponomareva (U.R.S.S.) 55,10 m — rec. olimpic; 1964 — T. Press (U.R.S.S.) 57,27 m — rec. olimpic.

REPORTAJE ȘI COMENTARII, DE LA TRIMISUL NOSTRU SPECIAL LA A XIX-a OLIMPIADĂ

Noaptea tîrziu, ne-a parvenit rezultatul finalei probei feminine de 800 m plat. Reprezentanta noastră ILEANA SILAI a cucerit medalia de argint, ocupînd locul II cu 2:02,5, în urma americancei Madeleine Manning, 2:00,9. Medalia de bronz a revenit olandezei Maria Gommers, 2:02,6.
(Amănunte în ziarul nostru de mîine).

MAGIE ATLETICĂ

JO

Atletismul se apropie de sfîrșitul programului său, fără îndoială cel mai atractios al întregii Olimpiade, nu numai a celei de aici, dar a tuturor celorlalte, și tabelele recordurilor continuă să fie spulberate, dar nu așa cum se prevăzuse, ci cu mult mai violent. Nu este zi în care să nu se înregistreze asemenea depășiri de recorduri, fie olimpice, fie mondiale, încît nu cred că greșesc, așa cum fac adeseori, justificat tocmai de rapidele și succesivele modificări de cifre, cei însărcinați cu anunțarea pe tabelul electronic a rezultatelor, dacă voi afirma că ediția actuală a Jocurilor va prezenta la sfîrșitul ei un alt tip de atlet decît cel pe care îl cunoscusem numai cu cîteva luni în urmă. Un atlet care să reprezinte, pe un plan general, potențialul fizic al sportivului zilelor noastre. Ei bine, închipuiți-vă un astfel de sportiv capabil să acopere 100 de metri în mai puțin de 10 s (unde a rămas acel 10,2 care-i plafonase pe atîția mari atleți de după Owens și-i îndemnase pe oamenii de laborator ai sportului să afirme că suprema limită a vitezei propriilor noastre picioare se oprește la 10 secunde?), sau pe același atlet acoperind epuizanta distanță de 400 m în mai puțin de 44 de secunde.

Superatletul nostru, care ar fi un fel de decatlonist la etalonul maxim al celorlalți atleți, ar simți un farmec probabil indescriptibil în probele de sărituri, pentru că ele l-ar purta la triplu salt la hotarul celor 18,00 m, în care nu mai îmi este frică să cred acum, iar la lungime — doamne, așa ceva n-am crezut nici cînd am văzut — pînă la granița a 9 m. Nici obstacolele presărate pe diferite distanțe, mai puțin cele foarte lungi, nu-l mai împiedică pe atletul nostru sintetic să sară, cu aceeași dezinvoltură, peste performanțe pînă nu de mult incredibile. Fenomenul se petrece și în atletismul feminin unde, de asemenea, uimirea se împletește cu admirația. Viorica Viscopoleanu începe să amenințe recordurile naționale masculine ale unor ani nu prea îndepărtați, rămînînd totuși așa cum o știm, adică foarte feminină; Lia Manoliu și adversarele ei cele mai valoroase au început să arunce discul tot atît cît îl aruncă și băieții, evident cu cel mai ușor care le este rezervat; semifondistele sînt la limita celor două minute la 800 m, iar în probele de sprint propriu-zis se operează cu din ce în ce mai puține cifre.

Asistăm aici, la Mexic, la o totală bulversare a ceea ce se cheamă record și este pentru prima dată cînd la o Olimpiadă fenomenul se generalizează. Care să fie explicația? Pentru că dacă ar fi să dăm totul pe seama altitudinii, care, între noi fie zis, pînă acum cîteva săptămîni ne cam speria pe mulți, nu am putea considera răspunsul suficient pentru probele de sărituri, unde viteza elanului nu poate crește atît de mult încît să justifice, spre exemplu, cei 9 metri fără ceva ai lui Beamon și nici avalanșa de sărituri peste 17 m la triplu. A crescut, fără nici o îndoială, potențialul vital al sportivilor lumii și nu mă îndoiesc în această privință, ca și la probe mai lungi cum este cea de 5 000 m, se puteau obține rezultate care să stea pe același plan cu altele modificate acum. Dar, pe lîngă asta, ceea ce cred că a hotărît aici schimbarea aproape totală a tabelei recordurilor a fost, pe de o parte, larga participare și, pe de altă parte, maniera în care s-au antrenat pentru această Olimpiadă principalele loturi de atleți. Altitudinea s-a dovedit astfel un resort formidabil care la început i-a amenințat pe sportivi și acum îi răsplătește. Niciodată pînă azi Olimpiada nu a fost pregătită, într-adevăr pe durata unui interval de 4 ani, de nici o federație sportivă din lume, deși se afirmă, de obicei și pretutindeni, că „pregătirile au fost începute încă de la..." etc., ca acum. Niciodată efortul fizic al atleților nu a fost supravegheat atît de atent de medicul sportiv și niciodată nu a existat o astfel de consecvență în antrenament și în dirijarea pregătirii. Faptul că la foarte multe probe, de aruncări și sărituri, victoriile și uluitoarele performanțe au fost obținute din primele tentative, uneori chiar în calificări, au zburat recorduri olimpice și mondiale, demonstrează pe de o parte, capacitatea de concentrare maximă pentru probă a atleților, dar și posibilitățile lor fizice și tehnice care le-au îngăduit la începutul efortului sportiv de performanță să fie la limita superioară a propriei lor valori, deci să realizeze ceea ce-și propuseseră dintr-o dată și nu ca o consecință doar a perseverenței lor. Că existau chiar și la acest etalon rezerve, a dovedit-o cel mai bine desfășurarea probei de triplu salt, dar și cea a curselor de 400 m bărbați pe plat sau peste garduri, ca și altele feminine. Prin urmare, Mexicul olimpic ne face să ne gîndim la o reevaluare a potențialului fizic al sportivului de elită, dînd posibilitate tehnicienilor și medicilor de specialitate să știe să îndrume, la capătul perioadei de întreceri de aici, eforturile sportivilor, în lumina unor observații care stabilesc, după părerea mea, cel mai prețios capital al Jocurilor Olimpice din 1968.

Emanuel VALERIU

Ciudad de Mexico, 19 octombrie

NOSTALGIA MEXICULUI...

Ochii noștri îmbătați de fantasticul Olimpiadei au privit ieri după-amiază o partidă de o perfectă banalitate. Nici acțiuni concepute și dezvoltate colectiv, nici explozii de inițiativă și de vervă personală, nici luciditate, nici fantezie, nici atmosferă de înfruntare ambițioasă, nici faze de poartă construite pe reperele unui plan tactic, nimic din aceste atribute care compun un meci adevărat. În schimb, imprecizie, combatanți plictisiți, greșeli de plasament și supunere aproape oarbă în fața zeiței întîmplării.

Jiul nu are jucători de valoare, dar nici nu mai aleargă, nu se mai zbate, nu mai compensează acest standard precar prin întrajutorare și susținere reciprocă. Iar Steaua, în criză de formă prelungită, a devenit o formație sensibilă la virusul mediocrității și se contaminează repede cu el din aer, de aiurea sau de la adversari.

În primele minute, bucureștenii s-au apropiat de poarta lui Stan cu oarecari șanse (Creiniceanu a reluat o centrare a lui Pantea — min. 10); Tătaru a șutat excelent după o încercare solitară — min. 18, iar Pantea a trimis pe lîngă bară după o rapidă colaborare cu Tătaru II. Deci, trei acțiuni notabile, dar nici

Romulus BALABAN

(Continuare în pag. a 2-a)

STEAUA — JIUL 2—0 (2—0)

Stadionul Republicii; timp friguros, burniță; teren bun; spectatori aproximativ 8 000. Au marcat: Voinea (min. 15) și Tătaru (min. 24).

STEAUA: Andrei 8 — Rotaru 6, Sătmăreanu 6, D. Nicolae 7, Vigu 7, Negrea 7, D. Popescu 6, Pantea 7, Tătaru II 9, Voinea 6, Creiniceanu 6.

JIUL: Stan 6 — Talpai 6, Georgescu 6, Stocker 6, Mihai 6, O. Popescu 6 (min. 46 Georgevici 6), Sandu 7, Peronescu 5, Ionescu 5, Libardi 7, Naidin 6.

A condus Mircea Rotaru (Iași) ★★★★★, ajutat la linie de G. Calugherovici (Brașov) și A. Pop (Oradea).

2—0: Tătaru a șutat excelent și acum se întoarce triumfător.
Foto: A. NEAGU

ETAPA DE ASTĂZI A DIVIZIEI NAȚIONALE A

Etapa de astăzi (a XI-a) a Diviziei naționale A de fotbal programează următoarele jocuri:

BUCUREȘTI: Rapid — Universitatea Craiova, pe stadionul „Republicii", de la ora 15.

ARAD: U.T.A. — Dinamo București.

TG. MUREȘ: A.S.A. — Universitatea Cluj.

PITEȘTI: F. C. Argeș — Progresul

PLOIEȘTI: Petrolul — Crișul

CONSTANȚA: Farul — Politehnica Iași.